

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 40.773/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 juni 2006 door de Minister van Consumentenzaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende bepaalde bankdiensten", heeft op 11 juli 2006 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

In het om advies voorgelegde voorontwerp van wet wordt bepaald dat het afsluiten van een zicht- of spaarrekening kosteloos is voor de consument en dat aan deze laatste het positieve saldo zonder bijkomende kosten moet worden uitbetaald of gestort (lees: overgeschreven) op een door de consument aangegeven bankrekening (artikel 3 van het ontwerp). Beheerskosten die de consument op jaarbasis voor de afgesloten zicht- of spaarrekening heeft betaald, worden *pro rata*¹ door de kredietinstelling aan de consument terugbetaald (artikel 4 van het ontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Het is vanuit wetgevingstechnisch oogpunt gebruikelijk om het eerste artikel van een normatieve tekst voluit aan te geven. Men schrijft derhalve: "Artikel 1. Deze wet regelt ...".

Artikel 3

1. In de eerste zin van artikel 3 van het ontwerp wordt bepaald dat het afsluiten van een zichtrekening of spaarrekening kosteloos is voor de consument. Zoals door de gemachtigde van de Regering werd verduidelijkt, wordt in die bepaling een algemeen en absoluut principe omschreven, waarvan de tweede zin van artikel 3 de bevestiging uitmaakt. Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om het voornoemde principe in een afzonderlijk artikel onder te brengen.

¹D.w.z. voor het gedeelte van de beheerskosten dat overeenstemt met de kosten voor de resterende maanden vanaf het afsluiten van de zicht- of spaarrekening.

2. De tweede zin van artikel 3 - die, indien wordt ingegaan op de suggestie gedaan onder 1, in een nieuw artikel 4 zou moeten worden opgenomen - luidt: "De kredietinstelling zal het positieve saldo van de zichtrekening of spaarrekening, zonder bijkomende kost aan de consument uitbetalen hetzij storten op een door de consument aangegeven bankrekening".

Volgens de gemachtigde van de Regering dient de consument terugbetaling te krijgen van het volledige positieve saldo, met inbegrip van alle interesten waarop hij ingevolge de wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene voorwaarden recht heeft. Eveneens ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om het begrip "positieve saldo", in de aangehaalde bepaling, op die wijze te expliciteren.

Artikel 4

In tegenstelling tot wat het geval is in artikel 3 van het ontwerp, zoals het om advies is voorgelegd, wordt in artikel 4 niet gerefereerd aan het kosteloze karakter van de in die bepaling bedoelde operatie. De gemachtigde van de Regering verduidelijkt in dat verband:

"De verplichte pro rata terugbetaling van de beheerskosten betreft het terugbetalen door de bankinstelling aan de consument van 'onverschuldigde' beheerskosten die de bankinstelling reeds heeft aangerekend en ontvangen. Voor elke operatie die het gevolg is van het afsluiten van de rekening, dus ook voor de pro rata terugbetaling van de beheerskosten, geldt de voorwaarde van de kosteloosheid, zoals vervat in de eerste zin van artikel 3".

Teneinde te voorkomen dat, door middel van een a-contrarioredening, uit artikel 4 van het ontwerp zou kunnen worden afgeleid dat de erin bedoelde operatie niet volledig kosteloos is, wordt ook in die bepaling best uitdrukkelijk melding gemaakt van het kosteloze karakter van de betrokken operatie.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 40.773/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Protection de la Consommation, le 22 juin 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "concernant certains services bancaires", a donné le 11 juillet 2006 l'avis suivant:

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi soumis pour avis dispose que la clôture d'un compte à vue ou d'un compte épargne est gratuite pour le consommateur et que le solde positif doit lui être payé ou versé sans frais supplémentaires sur un compte bancaire qu'il indique (article 3 du projet). L'établissement de crédit est tenu de rembourser au prorata ¹ les frais de gestion du compte à vue ou du compte épargne clôturé payés par le consommateur sur une base annuelle (article 4 du projet).

EXAMEN DU TEXTE

Article 1er

Il est d'usage, en légistique, de mentionner le premier article d'un texte normatif en toutes lettres. Dès lors, on écrira: "Article 1er. La présente loi règle ...".

Article 3

1. La première phrase de l'article 3 du projet dispose que la clôture d'un compte à vue ou d'un compte épargne est gratuite pour le consommateur. Comme l'a précisé le délégué du gouvernement, cette disposition définit un principe général et absolu dont la seconde phrase de l'article 3 constitue la confirmation. Par souci de précision, on pourrait envisager d'énoncer le principe précité dans un article distinct.

2. La seconde phrase de l'article 3 - qui, dans l'hypothèse où la suggestion faite au point 1 serait accueillie, devrait figurer dans un nouvel article 4 - s'énonce comme suit: "L'établissement de crédit paiera à ce dernier, sans frais supplémentaires, le solde positif du compte à vue ou du compte épargne, soit le versera sur un compte bancaire indiqué par le consommateur".

¹À savoir la partie des frais de gestion correspondant aux frais pour les mois restants à dater de la clôture du compte à vue ou du compte épargne.

Selon le délégué du gouvernement, le consommateur doit obtenir le remboursement du solde positif intégral, y compris l'ensemble des intérêts auxquels il a droit en vertu des dispositions légales et réglementaires ainsi que des conditions générales. Toujours par souci de clarté, on pourrait envisager de préciser ainsi la notion de "solde positif" dans la disposition citée.

Article 4

Contrairement à l'article 3 du projet, tel qu'il est soumis pour avis, l'article 4 ne fait pas référence à la gratuité de l'opération visée dans cette disposition. Le délégué du gouvernement a précisé à cet égard:

"De verplichte pro rata terugbetaling van de beheerskosten betreft het terugbetalen door de bankinstelling aan de consument van 'onverschuldigde' beheerskosten die de bankinstelling reeds heeft aangerekend en ontvangen. Voor elke operatie die het gevolg is van het afsluiten van de rekening, dus ook voor de pro rata terugbetaling van de beheerskosten, geldt de voorwaarde van de kosteloosheid, zoals vervat in de eerste zin van artikel 3".

Afin d'éviter qu'un raisonnement a contrario ne permette d'inférer de l'article 4 du projet que l'opération visée n'est pas complètement gratuite, mieux vaudrait ainsi faire mention expressément de cette gratuité dans cette disposition.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme K. BAMS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME